

Rut

---

1 ¹Si taun ang a ri vosap kitapo saupai, katapo atogon a mol nei rina, na mangsikei a igenen i Betlekem si palpal Iuda kata tapasuk asi kana an ago tapai e palpal Moab, ninia ve kisngana na kana ngono nat. ²Kana asan na igenen ke ta Elimelek na asan i kisngana ta Naomi, na karilong ngono nat ta ri Malon ve Kilion. Riria i patvap si Eparata na kari rina e Betlekem si palpal Iuda. Kita pasal ane si palpal Moab na kianla ago e iang. ³Taun ang kitan lapo ago e Moab, Elimelek kala mat na Naomi papalik ve kana ngono nat kitol lapo ago. ⁴Na ngono nat ang kilongla osongan ta mang pongua na aina le iang, karilong ngono asan ta ri Oripa ve Rut. Kita ago asukang ta sangauli na matas, ⁵na ri Malon ve Kilion kilongla kun mat na Naomi kala ago papalik, kovek i tauan na nat kapa. ⁶Na kala tapasuk kuvul ve ngono omona asi kana pasal pelek ani Moab, using e Moab katala longong e ta Volava katala atauia pok kana vap pok. ⁷Na kala tapasuk pelek a rina ang katapo ago singina, kuvul ve ngono omona, na kitol lapo pasal aliu asi karitol papok ane palpal Iuda. ⁸Sikei Naomi kala antok a ngono omorilong ta, Milong papok, siksikei imilong ane si lu si rinana. Kana papakangai a Volava ka ago singimilong, asukang val milongtala papakangai ani volo angtama la mat ang, na anig. ⁹Volava ka alis imilong ta rina ro asi ago, siksikei imilong nei lu si kisngana. Le na kala lulus irilong, na kitol la angtangisai alava. ¹⁰Na kilongla antok ia ta, Parik. Namemlong auai ve numai ane si kam patvap. ¹¹Sikei Naomi kala antok ta, Ngono omog, milong papok. Marai sa na milongpo buk auai ve nau? Sa, napo sungsungukan kana ta mang ngono nat ani milong osongan irilong lak e mung? ¹²Ngono omog, milong papok. Milong pasal, using nalapo lapan tav angkokoi si anguan osongan an. Sa, man kana na antok ta naka anguan osongan an, o man nganlak vong nala atogon tauan asi kag ingus lak, ¹³sa, kapo koi imilong si kokoai le asi kari taviri? Sa, kapo koi imilong si tav osongan tung si taun ang? Ka ago, ngono omog, using kana nala rikek aongos taun napo arai animilong, using a Volava katala tu taliung iau. ¹⁴Na kila anguan tangis alava an, le na Oripa kala lulus a omorilong, sikei Rut kapo bongok akit lak singina. ¹⁵Na kala antok ta, Arai, tungam sukana kalapo pasal

pok ane si kana matan vap na kana keve god. Ku papok ve tungam.

¹⁶Sikei Rut kala antok ta, Ago ta sokotuk an anig si papelek anim vo si kag papok. Using saka ring an ku pasal taun ia, tarung kuvul. Saka rina an ku an ago singina, tarung kuvul. Karung sikei palau a matan vap, karung sikei palau a God. ¹⁷Si rina ang ku an mat singina nau kapa nakan mat singina, na e iang ki kepai anig. Volava ka abis asukang singig na alakat kuluna kapa man parik ta mat papalik asi angtaliung anirung. ¹⁸Na kala arai ta kapo atogon vubuk lava asi using ania, asukang a kala kamus ta mengen. ¹⁹Na kilongla pasal aliu tung e Betlejem na taun kilonganla serei e Betlejem, ri vap i nei rina aongos kila taping si arai anirilong, na ri aina kila sui ta, Naomi kana? ²⁰Na kala antok iria ta, Mi ago ta songo an anig ta Naomi. Mi songo iau ta Mail, using a Vo Kitmat Luai katala aunai vil amail anig. ²¹Nata tapasuk le ke velai ani duk ta bil ro, na kana Volava kamela atatung pok iau e ke ta kunga varavarasan. Ago ta songo an anig ta Naomi, using a Volava katala mengen arikek anig na Vo Kitmat Luai katala goeng iau. ²²Sukana na serei pok si Naomi, na omona ta Rut, ainan Moab ang ve nia, nang nia katame serei le palpal Moab. Na karilong serei e Betlejem si taun i tutapongai ta rok kon.

2 ¹Na Naomi katapo atogon a mangsikei a igenen kapo angtongan ve kisngana, kapo igenen tauia na kapo igenen si palpal vap ang si Elimelek, kana asan ta Boas. ²Na Rut, aina ang le Moab, kala antok a Naomi, Ku ainak anig ani naka pasal ane si non matang suke asi kag an lukluk aiton kon si mang vap man ki ainak anig si an lukluk e mung iria. Na kala antok ia ta, Ku pasal omog. ³Na kala pasal na kanlapo lukluk aiton emung i vap po abis ang. Na parik kapa nas ta vuk matang ang nang ke Boas akorong, tauan ang i palpal vap ang si Elimelek. ⁴Na e iang Boas kala serei le Betlejem, na kala mengen a vap po abis ang ta, VOLAVA ve nami. Na kila ngengeret ia ta, VOLAVA ka atautauia ua. ⁵Le na Boas kala sui na vopo tu ainoai ani vap po abis ang ta, Ke si ta kavulik ke? ⁶Na vopo tu ainoai ang ani vap po abis ang kala ngengeret ta, Kavulik ang i palpal Moab, voiang kilongta mela papok ve Naomi le Moab. ⁷Kata antok ta, Napo sokotuk ua ani na lukluk aiton e mung i vap po abis ke. Asukang na kamela abis, le tenei vauk lik le tung kana, kovek i ring ausai lik kapa. ⁸Na Boas kala antok a Rut, Ku longong, kag kavulik, ku ago ta pasal an ane si mang matang si lukluk aiton. Ku ago ta pasal pelek an ani matang ke kana, sikei ku ago asung i keve kavulik ke singig. ⁹Ku ararai ani ring ang kipo dok singina na ku pasal e mung iria. Arai, natala mengen akit ri nat ta ki ago ta vil arikek an anim. Na man kula buk inum, ku pasal taun a keve ese suke ri nat kitala lolong iria. ¹⁰Au, kala soturungai ane vunep na kala antok ia, Marai sa na kupo ararai anig ta napo ro, na kupo taot alava iau, nau a aina sokoung palau ke? ¹¹Au na Boas kala ngengeret ia ta mengen asukang ke, Keve lau roron ang

kutala abis ia taun a ri omom le si taun ang a kisngam kata mat singina, kita akuskus aongos iau tatana, ta kuta pasal pelek a tamam ve rinam na rina ang kita ingus ua singina, na kumela ago si mang patvap parik kutapa nas aino iria. ¹²VOLAVA ka seu ua si sa kuta abis ia, na ka lis ua ta seupok kirol, nia na VOLAVA, God ke si Israel, nang kume lapo mun neite vangana asi kam sapang. ¹³Na kala antok, Kupo roron luai anig, kag igenen lava, using kutala alomonaus iau na kupo mengen ananap aro iau kam asosokai, kantanem parik napa mangsikei i kam keve kavulik. ¹⁴Na si taun i matan angan Boas kala mengen ia ta, Ku me na ku angan, na ku abui kam vuk saui nei uain ke. Asukang na kamela sinong ngere vap po abis ang, na kala alis kon ngungut ania, na kala angan aro tung si kala masung, na kana inongos kalapo sinong. ¹⁵Na kala tapasuk asi kana an lukluk aiton, na Boas kala atatai kana keve asosokai asukang ke, Mi ararai ta ka lukluk kapa nei liuan i keve volo kon na mi ago ta vil amamaila an ania. ¹⁶Na mang anu, mi ulak suai ta mang keve kon asi kana me lukluk nganlak, na mi ago ta atakun an ania. ¹⁷Na kanla lukluk aiton aliu nei matang ang tung tenei ngelik, le na kala mulmul a keve kon i kana lukluk, na mamaiten i kon ang kapo asukang ta sikei a epa. ¹⁸Na kala sunguk ia na kanla pasal ane nei rina, na kanla akalit a omona ta sa katala lukluk aiton ia, na kala kun luk ani inongos i pok i kana angan tapong ang na kala alis ia tatana. ¹⁹Na omona kala antok ia ta, Kuta lukluk aiton anginang e voi? Kuta abis e voi? Atautauia ane si igenen ang kata lomlomonai anim. Na kala amalangasai ani omona ta asan i igenen ang kata abis singina, Asan i igenen ang nata abis singina ta Boas. ²⁰Na Naomi kala antok a omona ta, Kana atautauia na VOLAVA ka ago si igenen ang, using si kana lau roron parik kapa lomon taun a ri vap to ve ri vap mat kapa. Na Naomi kala mengen kapa ia ta, Tuan ang kapo angtongan ve tara. Kapo mangsikei iria kipo atogon kirim asi aiveven anira. ²¹Na Rut, aina ke le Moab, kala mengen ta, Mang anu kapa, kata antok iau asukang ke, Ku ago akit ve kag keve asosokai tung si kila akamusai ani kag keve matang kon aongos. ²²Na Naomi kala antok a omona ta Rut, Kapo ro, kag kavulik, ta ku auai ve kana keve kavulik, vei si mang matang petekai nganing ki vil arikek ua. ²³Asukang na kala auai ve keve kavulik ang si Boas asi kana an lukluk aiton kon tung si taun i kopkopos kala kamus. Na kapo ago nei lu si omona.

3 ¹Na omona ta Naomi kala antok ia ta, Arai omog, naka gulegule ta kam ring asi ago, ani ku ago aro. ²Na asukang, Boas kana kapo angtongan ve tarung, nang kutapo auai kuvul ve kana keve kavulik. Arai, nganlak vong kana taun asi abis nei ring ipo irang kon ang. ³Ku asising ua na ku amoi ua ta bil sain ro na ku alak kam keve maus roron, le na ku pasal ane si ring ipo irang kon ang. Sikei ka ago ta nas an ta numai e iang tung si kala matan angan aro le. ⁴Au, taun kanlapo matung, ku

lomon akit a ring ang kapo matung singina, na ku an sanga alak kana apupung e ngono kakina na ku matung Na ninia ka antok ua ta sa si kam abis ania. ⁵Na kala antok ta, Sa mipo atatai iau tatana, nala abis aongos ia. ⁶Au kala pasiang ane si ring ipo irang kon ang na kanla abis using a atatai ang si omona. ⁷Na Boas kala angan na kala inum na kala masung aro, le na kanla matung e mung i kirkirimai i keve kon ang. Au Rut kala pan alak musik lik na kanla sanga alak kana apupung e ngono kakina na kala kun matung. ⁸Nei liuan vong a tauan ang kala taping na kala pokpok na kala arai ani aina kapo matung ngere kakina. ⁹Na kala sui ta, Numai a si? Na nia kala antok ta, Nau a Rut, kam asosokai. Ku apung kam asosokai ta palpal i kam apupung, using numai a igenen vopo atogon kirim ang asi aiveven. ¹⁰Na kala antok ta, Volava ka alomon aus ua, kag kavulik. Kam lau vo la roron na kapo liu na sa kutala abis ia lenginang, using parik kutapa pasal taun a keve tauan tanginang, logo vo tauia. ¹¹Na asukang kag kavulik, ku ago ta leng an. Sa kana kutala aikut ia, naka abis aroron ia anim, using a keve tungag aongos si kag rina kipo malangas ta numai a aina roron. ¹²Io, kapo korong ta nau a mang igenen asi aiveven anim, sikei kapo atogon a mang sikei kapa kapo atogon a kirim ke na kapo angasungai luai anim. ¹³Ku ago e ke na vong ke, au na nganlak tenei vauk, man ka naung ani ka aiveven ua, kapo ro palau, ka abis ia. Sikei man parik kapa naung si aiveven anim, nau nala luk a kirim ang, napo mengen ua e matana i Volava. Ku matung e ke tung tenei vauk. ¹⁴Asukang a kala matung e ngere ngono kakina tung tenei vauk, sikei kata tapasuk aino ani kala angkoai si kinle ani mang anu, na nia kala antok ta, Ka ago ta malangas an ta aina ang kata mela ago si ring ipo irang kon ang. ¹⁵Na kala antok ta, Me ta vakup ang e patum na ku eres ia. Na kala eres ia na nia kala bekai dong ia ta limalesikei a kinkintong i kon, na kala asunguk ia tatana, le na kala pasal ane nei rina. ¹⁶Na kanla serei na omona kala sui ia ta, Omog, kalapo sa? Na kala akuskus ia ta sa na tauan ang katala abis ia ania, ¹⁷Kana na limalesikei a mamaiten i kon kata alis iau tatana, using kata antok ta, Ku ago ta papok an ane si ri omom ta kunga palau. ¹⁸Au nia kala antok ta, Ku kokoai, omog, na ku tere ta bil ke ka saka serei an, using a tauan ang parik kapa angkoai si ausai tung si kila vilvil akorong a mengen ke nganlak.

4 ¹Na Boas kala pasal na kan lapo sinong e mete takaman i rina. Na akorong palau, vopo togon kirim ang si aiveven ani Rut, nang a Boas katapo mengen tatana, kamela pakasang. Na kala songo ia, Tungag, mela sinong e ke. Na kamela sinong. ²Na kala sokotuk a saungauli i keve igenen lava i rina na kala antok, Mi me sinong e ke. Na kimela sinong. ³Le na kala antok a tungana vopo togon ani kirim ang, Ri Naomi kita mela serei pok kana le Moab. Kilapo buk atos ta vuk roe nang a tungarung ta Elimelek katapo tauk ina. ⁴Io, natapo lomlomonai ani naka

amalangasai anim tatana, ku samui ia e mataria i vap ke kipo sinong na keve vap lava i kag patvap. Man kupo buk samui ania, ku samui ia. Na man parik, ku antok iau asi kag malangas, using numai palau kupo igenen asi samui ania, na e mung im, nau. Na kala antok ta, Naka samui ia.⁵ Na Boas kala antok ta, Taun kupo samui a vuk roe ang si ri Naomi, kalapo asukang ta kupo kun samui ani Rut, aina Moab ke, mainang i Malon, ani asan i vo mat ang ka uli ago si vuk roe ke.⁶ Na tungana kala antok ta, Napo tav angkoai si samui ania anig vei nala vil arikek kag inatus e mung. Numai ku luk kag roron asi samui, nau parik napa angkoai si samui ania.⁷ Si taun aino si ri Israel kari laulauan i samui na atos katapo asukang ke, asi vil akit ani angainakai, igenen kala luk suai ani pauk i kakina na kala alis ia si mang anu. Sukana na lau i vilvil akorong si ri Israel.⁸ Na vopo atogon ani kirim ang kala antok a Boas ta, Ku samui ia anim, na kala luk suai ani pauk i kakina.⁹ Na Boas kala antok a keve vap lava na vap aongos ang ta, Kana vang e matami si taun ke anginang nala samui a togtocon aongos ang a Elimelek katapo tauk ina ve kana ngono nat ta ri Kilion ve Malon le si kungaria i ri Naomi.¹⁰ Na kapa, Rut, aina Moab ke, kisngana i Malon, nala samui ia anig, asukang ta kag aina, ani asan i vo mat ang ka uli ago si kana vuk roe, na asan i vo mat ang ka ago ta mus suai an si kana patvap vo e mete takaman i kana rina. Napo mengen e matami kana anginang.¹¹ Na vap aongos ang kitapo ago mete takaman kuvul ve ri vap lava i rina kila posong asukang ke, Namempo ainak. Volava ka asereiai ani kam aina, nang kalapo ago si kam aiveven, ani ka asukang val ri Rakel ve Lea, voiang kilongta apitus na matan vap si Israel. Ku tauia e Eparata, na ku asasanan e Betilem,¹² na kam matan vap ki asukang val matan vap ang si Peres nat ang a Tamar kata ingus ia ani Iuda, io, le si inatus ang na Volava ka alis ua tataria si aina tanginang ke.¹³ Le na Boas kala songo na Rut asukang val kisngana. Na kala ago kuvul ve nia na Volava kala pakangai ania ani ka sungsungukan, na kala ingus kana nat tauan.¹⁴ Na ri aina kila antok a Naomi ta, Posong ro ane si Volava, using parik katapa atolongan palau ua si taun ke kovek i igenen asi aiveven anim. Ka asasanan si ri Israel.¹⁵ Ka vil ato pok ua na ka aiveven aro ua si kam matas i lapan, using a ri omom vo ngorem ang anim, kana kila ingus ia anim. Pua, kari papakangai anim kapo liu na papakangai si man kuta atogon kam limalengua na nat.¹⁶ Na Naomi kala amatung a nat ang e savana na kala aiveven ia.¹⁷ Na keve aina angasungai e iang kila atuk ia ta kana asan using kila arai ta Naomi kalapo atogon nat. Kila atuk ia ta Obed, voiang kapo tamana i Iese, na nia kapo tamana i David.¹⁸ Na kana vang na angusing i matan angtama le si Peres: Peres kata asereiai ani Esron,¹⁹ na Esron kata asereiai ani Ram, na Ram kata asereiai ani Aminadav,²⁰ na Aminadav kata asereiai ani Nason, na Nason kata

asereiai ani Salmon,²¹ na Salmon kata asereiai ani Boas, na Boas kata asereiai ani Obed,²² na Obed kata asereiai ani Iese, na Iese kata asereiai ani David.